

ЧАСТИНА ПЕРША

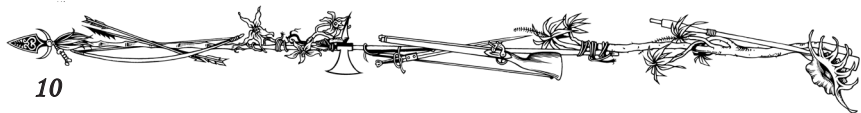
Старий пірат

Розділ I

Старий морський вовк у готелі «Адмірал Бенбов»

Сквайр Трелоні, лікар Лівсі та інші джентльмени неодноразово просили мене, аби я в деталях, від початку до кінця переказав історію про Острів Скарбів, нічого не приховуючи, окрім місцезнаходження острова, та й то лише тому, що звідти ще не вивезли частину скарбу. Зваживши на їхнє наполегливе прохання, я вирішив узяти до рук перо нині, 17... року, аби поринути в ті часи, коли мій батько тримав готель «Адмірал Бенбов», а старий моряк зі шрамом на щоці зненацька постав на порозі нашого закладу.

Я бачу його перед собою так виразно, наче це трапилося лише вчора. Важко ступаючи, він наблизився до дверей готелю. Позаду пхали ручний візок зі

скринєю. То був високий здоровань із засмаглим, наче смажений горіх, обличчям. Просмолена кіска сторчма стояла над комірцем його брудного синього каптана. На шкарубких, у саднах руках темніли брудні поламані нігті. Поперек щоки тягнувся синьо-багровий рубець від удару шаблі. Пам'ятаю, як він озирнувся на бухту, насвистуючи щось собі під ніс, і раптом загорлав стару моряцьку пісню, яку згодом ми не раз чули від нього:

П'ятнадцятеро чолов'яг на скриню мерця,
Йо-хо-хо, та ще й пляшка рому!

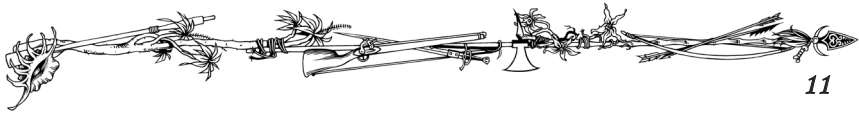
Співав він високим, хрипким, надтріснутим голо-
сом, як ото шпиль деренчить на вітрі.

Він постукав у двері наконечником ціпка, схожим на ганшпуг, і досить брутально зажадав від батька склянку рому. Коли ром подали, він повільно смакував його з виглядом знавця, час від часу зиркаючи то на бухту, то на нашу вивіску.

— Нічогенька бухточка, — пробурмотів він на-
решті. — І непогане місце для таверни. А чи багато
тут люду, господарю?

Батько відповів, що, на жаль, зовсім небагато.

— Пречудово, — зрадів моряк. — Гарне місце,
щоб причалити. Гей, хлопче, ану сюди! — гукнув
він чолов'ягу, що притягнув візок. — Під'їдь-но
ближче й допоможи мені затягти скриню. Я тут
зупинюсь ненадовго. Я людина лагідна, — вів він
далі. — Ром, свиняча грудинка, яйця — оце все, що
мені треба, та ще оця скеля на додачу, щоб стежити
за суднами, що тут проходять. Як мене звати? Не-

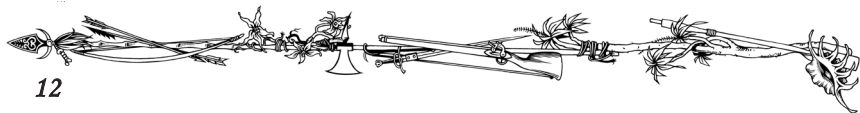
має значення, ви можете називати мене капітаном. О, я знаю, що вам потрібно. Ось! — І він швиргонув на поріг три чи чотири золоті монети, а потім додав гордовито, наче справжній командор:

— Скажете, коли треба буде доплатити.

І справді, попри таку собі одіж та грубі манери, він мало чим нагадував простого матроса, скоріше його можна було назвати штурманом або шкіпером, що звик командувати й роздавати потиличники.

Чоловік, який привіз скриню на візку, розповів, що моряк прибув сьогодні вранці з поштовим диліжансом до «Готелю короля Георга», розпитавши там, чи є готелі ближче до моря. Почувши гарні відгуки про наш готель і дізнавшись, що той стоїть у віддаленому місці, він обрав його саме з тієї причини. Оце і все, що ми довідалися про свого постояльця.

Зазвичай він був небалакучий. Цілий день тинявся з підзорною трубою берегом бухти або серед скель, щовечора сидів у кутку їдальні й цмолив ром із водою. Здебільшого він навіть не відповідав, коли з ним починали розмову, лише люто зиркав та сопів, наче фагот. Невдовзі й ми, і наші відвідувачі перестали звертати на нього увагу й дали йому спокій. Щодня, повертаючись із прогулянки, він обов'язково запитував, чи не проходив дорогою який-небудь моряк. Спочатку ми думали, що він питає так тому, бо шукає собі товариша по чарці, але невдовзі зрозуміли, що він панічно уникає моряків. Якщо якийсь моряк берегом прямував до Бристоля й завертав до готелю «Адмірал Бенбов», капітан спершу мусив роздивитись його з-за портъери й лише після цього заходив

до їдальні, але завжди в присутності такого відвідувача був німий наче риба. Поведінка капітана не оминула моєї уваги, навіть більше — я у певний спосіб чином став його спільником у тих пересторогах.

Якось він відвів мене вбік і пообіцяв давати першого числа кожного місяця по чотири пенси сріблом, якщо я буду «дивитись в два ока, чи не з'явився тут моряк на одній нозі», і повідомлю йому негайно, тільки-но побачу таку людину. Не раз було й таке: першого числа я приходив до нього по гроші, а він тільки сопів носом і спопеляв мене лютим поглядом. Утім, зазвичай під кінець тижня він, пересердившись, виплачував мені мої чотири пенси і знову наказував «не прогавити моряка на одній нозі».

Годі й уявити, як цей загадковий моряк мордував мене у жахливих снах. Уночі під час шторму, коли вітер термосив увесь будинок і прибій ревів, розбиваючись об скелі, він приходив до мене у найвигадливіших формах, у найхімерніших диявольських втіленнях. То з ногою, відрізаною лише по коліно, то з ногою, відрізаною по саме стегно, то у вигляді страхіття на одній нозі, що стирчала посеред тулуба. Та найжахливішим кошмаром було бачити, як він женеться за мною, перестрибуючи через загорожі й канали. Хай там що, але ті чотири пенси щомісяця таки дорого мені обходилися.

Однак, хоча в мене волосся їжилось від однієї лише думки про одноногого моряка, самого капітана я боявся менше, аніж інші. Бувало, ввечері він випивав рому з водою більше, ніж могла витримати його голова, а відтак зчиняв гвалт і горланив свої кляті дикі

старовинні моряцькі пісні, не звертаючи уваги на присутніх. Часом він жадав, щоб усі пили разом із ним, і змушував переляканих відвідувачів слухати його розповіді чи підспівувати йому хором. І тоді стіни нашого будинку здригалися від «Йо-хо-хо, та ще й пляшка рому», бо відвідувачі, побоюючись за власне життя, приєднувалися до хору й дерли горлянки, наче недорізані, щоб тільки не прогнівити його. У своїх нападах шалу капітан був невгамовним. Він то гепав кулаком по столу, вимагаючи тиші, то скаженів, якщо його про щось питали, то, навпаки, лютішав, коли в нього не питали нічого, вбачаючи в цьому неухважність слухачів до його оповіді. Він не дозволяв нікому йти з готелю, допоки сам не напивався до нестями, а тоді йшов хитаючись спати.

Та особливо лякали відвідувачів його розповіді. Це були дійсно страшні оповідки про вішальників, про шибайголов-відчайдухів, про шторми на морі, про пустелі, про розбої біля берегів іспанських володінь. Із його слів виглядало, буцімто він провів життя серед затятих негідників, які тільки коли-небудь плавали у морі. А грубі слівця, якими обов'язково приправляв свої розповіді капітан, лякали постояльців не менше, ніж описані ним лиходійства.

Мій батько весь час говорив, що наш готель невдовзі збанкрутує, бо відвідувачі перестануть до нас ходити, аби не терпіти потім знуцання і не тремтіти від страху дорогою додому. Утім, думаю, перебування в готелі капітана все ж приносило нам вигоду. Дійсно, відвідувачі спочатку лякалися, але потім із насолодою згадували ті страшні оповідки. Це при-